

ZESPÓŁ ALIENACYJNY U MĘŻCZYZN UZALEŻNIONYCH OD ALKOHOŁU

Andrzej Jakubik, Ewa Kraszewska

Pracownia Metodologii i Teorii Psychiatrii

Instytutu Psychiatrii i Neurologii w Warszawie

ALIEN SYNDROME IN ALCOHOL DEPENDENT MEN

ABSTRACT – The aim of the study was an assessment of alien syndrome in patients with alcoholism. The study was performed on the group of 30 males, 30-45 years of age with the diagnosis of alcohol dependence syndrome, according to the ICD-10 criteria. The results in the group of patients were compared with the results of the same assessment in the paired-matched control group. Variables under study were measured using the Alienation Feeling Scale, the Adjective Check List, and the Purpose in Life Test. Obtained results indicate that men with alcoholism significantly more frequently manifest a high level of alienation feeling, normlessness, meaninglessness, powerlessness, self-estrangement, loneliness, and a low degree of purpose in life, feeling of life sense, worth of life and self-evaluation. Patients were manifested also a low level of personal adjustment and a strong need of social support. Our study suggests that alcohol dependent men are characterized by so-called alien syndrome.

KEY WORDS: alienation, alien syndrome, alcohol dependence.

WSTĘP

Pojęcie alienacji jest współcześnie jednym z najpowszechniejszych i jednocześnie najbardziej nadużywanych pojęć, jakie weszły – pod różnymi znaczeniami – do słowników filozofii, socjologii, psychologii, psychiatrii, pedagogiki lub antropologii kulturowej. Z licznych socjologiczno-psychologicznych koncepcji alienacji, np. Fromma (13), Nettlera (32), Riesmana (40), Schachta (42), Srole'a (46), Strueninga i Richardsona (47), najbliższe naszym badaniom nad osobowością alienacyjną, zwaną też „wyalienowaną” (17, 19), jest pojęcie tzw. poczucia alienacji (por. 23, 24, 25).

Obecnie w badaniach nad poczuciem alienacji dominuje podejście zapoczątkowane przez Seemana (43, 44), który podjął próbę integracji różnorodnych teorii aliena-